

T.B.M.M.
HALKLARIN DEMOKRATİK PARTİSİ
Grup Başkanlığı

Sayı : 6601
Tarih : 30.03.2020

27377

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Aşağıdaki sorularımın Aile, Çalışma ve Sosyal Hizmetler Bakanı Zehra Zümrüt Selçuk tarafından Anayasa'nın 98'inci ve İçtüzüğü'nün 96'ncı ve 99'uncu maddeleri gereğince yazılı olarak cevaplandırılmasını rica ederim.

Gülüstan KILIÇ KOÇYİĞİT
Muş Milletvekili

Tüm dünyayı etkisi altına alan koronavirüs salgını, Türkiye'de hızla yayılmaktadır. Salgına karşı birçok ülkede sıkı güvenlik önlemleri alınmakta, ekonomik paketler yayınlayarak halkın temel gıda ihtiyaçlarının yanı sıra elektrik, doğalgaz, su, kira gibi giderleri devlet tarafından karşılanmaktadır. Öte taraftan bazı iş kollarında üretime ara verilerek işçilerin ücretli izne çıkarılması sağlanmaktadır. Türkiye'de ise, salgın hızla yayılırken yetkililer "Evde kal, Hayat eve sığar" çağrılarını yapmakla ancak geçim sıkıntısı yaşayan ve çalışmak zorunda olan binlerce işçi çalışmaya devam etmektedir. AKP Genel Başkanı ve Cumhurbaşkanı Erdoğan 18 Mart akşam saatlerinde Çankaya Köşkü'nde "Koronavirüsle Mücadele Eşgüdüm Toplantısı" sonrasında açıkladığı "Ekonomik İstikrar Kalkanı" paketinde işçi, emekçi, yoksul kesime yönelik tek bir madde eklenmemiş daha çok sermaye kesiminin üretimini aksatmayacak şekilde kredi erteleme, faiz düşürme, işveren lehine teşviklere yer verilmiştir.

Türkiye'de koronavirüs salgının ciddi boyutlara ulaştığı bir dönemden geçerken birçok iş kolunda işçiler halen çalışmaktadır. Market çalışanları, taksiciler, otobüs şoförleri, kargocular, kuryeler, büfe çalışanları ve daha birçok asgari ücretliler işe gitmeye, toplu taşıma kullanmaya devam etmektedir. Özellikle inşaat, metal ve tekstil gibi sektörlerde yüzlerce işçi bir arada, virüs salgınına karşı koruyucu sağlık ekipmanları olmadan işyerlerinde hiçbir önlem alınamadan çalışmaya devam etmektedir. İnşaat İşçileri Sendikası'nın verdiği bilgilere göre; Türkiye'de şu anda inşaat işçilerinin sayısı 1 milyon 200 bin. Bu işçilerin yemekhane, çalışma, dinlenme, soyunma, tuvalet, yatma alanları ortak olup aynı servisleri kullanmaktadırlar. Dolayısıyla buralarda koronavirüs salgının hızla yayılması oldukça yüksek bir ihtimaldir.

28777

Sosyal medyaya yansıyan görüntülerde, şantiyelerde çalışan işçilerin çalışma koşulları oldukça kötü durumda olup, işçilerin korona virüs salgına karşı maske ve eldivensiz çok yakın mesafede çalıştıkları, yemekhanelerde dip dibe oturdukları, tuvalet ve soyunda gibi ortak kullanım alanlarının temizlik ve hijyenden uzak olduğu görülmüştür. Emaar AVM, Zeytinburnu, Büyükyalı Çamlıca Televizyon Kulesi, AKM, Turkuaz Medya, Limak İnşaat Kuvvet Havaalanı, Atlas Üniversitesi Ok Meydanı Eğitim ve Araştırma Hastanesi, Muş Alparslan Barajı şantiyeleri salgına karşı önlem alınmayan yerlerden sadece bir kaçıdır. Bu şantiyelerde korona virüs salgına karşı hiçbir tedbir alınmadığı için yüzlerce işçinin can güvenliği tehlike altındadır. Emaar şantiyesinde çalışan İ B adlı bir inşaat işçisinin virüse yakalandığı iddia edilmektedir. Yine Emaar şantiyesinde çalışan işçilerin işten ayrılmaları durumunda ücretlerinden kesileceği yönünde tehdit edildiği bilgileri gelmektedir. En son İstanbul Ünalın'da faaliyet gösteren Emaar şantiyesinde çalışan yüzlerce işçi, bir akşam apar topar özel kiralanan otobüslerle evlerine gönderilmiştir. Galata Port şantiyesinde ise, 23 Mart'ta 8 işçi, 50 yaş ve üzeri oldukları için koroavirüs salgınından etkilenebilecekleri gerekçesiyle işten çıkarılmıştır.

Bu bağlamda;

1. İnşaat, metal ve tekstil gibi kalabalık iş sektörlerinde koronavirüs salgına karşı hangi önlemler alınmaktadır? İşçilere maske, eldiven gibi koruyucu ekipmanlar dağıtıldı mı? Dağıtıldıysa hangi iş koluna ve kaç adet dağıtılmıştır?
2. Koronavirüs salgına karşı gerekli önlemleri almayan şirketler hakkında şimdiye kadar kaç inceleme ve soruşturma başlatılmıştır? Bu şirketler hangileridir?
3. Sosyal medyaya yansıyan görüntülerde işçilerin maske ve eldivensiz olduğu yakın mesafede yemek yedikleri, ortak kullanım alanlarının temizlik ve hijyenden uzak olduğu görüntüleri basına yansımıştır. Bu görüntüler üzerine söz konusu firmalar hakkında soruşturma başlatılmış mıdır? Başlatıldıysa soruşturma nasıl sonuçlanmıştır?
4. Koronavirüs salgına karşı alınması gereken önlemler konusunda tüm iş kollarına genelge gönderilmiş midir? Gönderildiyse, işyerlerinde genelgenin uygulanıp uygulanmadığı denetlenmekte midir? Denetleniyorsa hangi periyotlarla ve genelgeye uymayan firmalar hakkında cezai işlemler yapılmakta mıdır?
5. Türkiye'de koronavirüs salgını yayılmasıyla birlikte salgına yakalanan işçi var mıdır? Varsa, toplam kaç işçi salgına yakalanmıştır? Bu işçilerin çalıştığı firmalar hangileridir?
6. Emaar şantiyesinde çalışan İ B adlı bir inşaat işçisinin virüse yakalandığı iddia edilmektedir. Bu iddialar doğru mudur? Doğruysa, İ B n son durumu nedir?

28377

7. Emaar şantiyesinde şüpheli bir vakanın görülmesi üzerine şantiye karantinaya alınmış mıdır? Karantinaya alındıysa tüm işçilere koronavirüs testi yapılmış mıdır? Yapıldıysa test sonucu pozitif çıkan işçiler var mıdır? Varsa, bunlar kaç kişidir?
8. İstanbul Ünalán'da faaliyet gösteren Emaar şantiyesinde çalışan yüzlerce işçinin, özel kiralanan otobüslerle evlerine gönderilmesinin nedeni nedir? Otobüslerde sosyal mesafe kuralı uygulanmış mıdır?
9. Memleketlerine gönderilen Emaar işçilerine koronavirüs testi yapılmış mıdır? Yapılmadıysa bu işçilerin memleketlerine ulaştıklarında aileleri ile temas sağlamada virüsü bulaştırma ihtimali düşünülmemiş midir? Bakanlığınız bu işçilerin kim oldukları ve test taramasından geçirilmesi için Sağlık Bakanlığı'na bir bildirimde bulunmuş mudur?
10. Galata Port şantiyesinde 23 Mart 2020 tarihinde 8 işçinin, 50 yaş ve üzeri oldukları için koroavirüs salgınından etkilenebilecekleri gerekçesiyle işten çıkarıldığı iddia edilmiştir. Bu iddia doğru mudur? Doğruysa bu işçilerin mağduriyetleri giderilmiş midir?
11. Koronavirüs salgınından dolayı işten ayrılan işçi sayısı kaçtır? Bu işçilerin hak kaybına uğramamaları için ücretleri ödenmiş midir?
12. Salgından dolayı işten ayrılmak zorunda kalan ancak işçilerin ücretlerini ödemeyen veya kesinti yapan firmalar var mıdır? Varsa, bu firmalar hangileridir ve haklarında yasal işlem başlatılmış mıdır? Başlatıldıysa nasıl sonuçlanmıştır?
13. Bazı işyerlerinde işçilere salgına yakalanmaları durumunda işverenlerden hiçbir hak talep etmemeleri ve doğacak bütün zararlardan işçinin sorumlu olduğu yönünde taahhütname imzalatılmaktadır. Bakanlığınızın bu taahhütnameden haberi var mı? Varsa, Bakanlığınız işçilerin salgınla işsizlik arasında tercih yapmaya zorlayan işverenler hakkında yasal başlatacak mı?
14. Koronavirüs salgının kalabalık iş kollarında daha fazla yayılmaması için acilen bu işyerlerin kapatılarak işçilerin ücretli izne çıkarılması için çalışmanız var mıdır? Aksi takdirde buralarda yaşanacak işçi ölümlerinden Bakanlığınız sorumlu olmayacak mıdır?
15. İşsizlik fonundan tüm işsizlerin yararlanması için Bakanlığınızın bir çalışması var mıdır?